

Організуємо ранкові зустрічі у ЗДО по новому. Методична скарбничка для вихователів та батьків

Практика ранкових зустрічей у НУШ є досить актуальною сьогодні, оскільки допомагає вчителям об'єднати учнів у спільноту та зорієнтувати на подальшу успішну роботу в класі, а це: створення позитивних взаємин між дітьми і вчителем; формування мовленнєво-комунікативних навичок (вміння слухати і ввічливо спілкуватися); сприяння створенню позитивного настрою та позитивного ставлення один до одного; сприяння формуванню дружніх взаємовідносин тощо.

Практику проведення ранкових зустрічей дітей дещо по новому доцільно вводити і в ЗДО. Ранкова зустріч (або ранкове коло) - це заздалегідь запланована, структурована на початку дня коротка (до 20 і менше хвилин) зустріч всієї групи дітей з вихователем, сидячи або стоячи у колі, яка дає змогу кожній дитині опанувати різноманітні соціальні, моральні, комунікативні, навчальні навички. Мета ранкових зустрічей - зацікавити дошкільнят та підготувати їх до робочого дня.

Вихователі ЗДО щодалі переконуються, що продуманий і добре організований ранковий прийом дітей має особливе значення для подальшої організації освітнього процесу в режимі дня. Вихователі мають розуміти, що від того, як вони його організують, залежить рівень активності та творчості дошкільників, їх настроїв протягом дня та результативність запланованої освітньої роботи. Доброзичлива, привітна і тактовна щоденна зустріч вихователем кожної дитини позитивно впливає на їх настроїв, працездатність, дисциплінованість, мовленнєву активність. Якщо діти знають, що їх кожного дня радо зустрічають і чекають у групі - вони з великим бажанням ідуть у дитячий садок.

Організація ранкового прийому дітей у ЗДО - важливий аспект фахової майстерності вихователя, від якого залежить якість проживання дитиною дня в дошкільному закладі, її емоційне благополуччя та комфорт протягом усього перебування в дитячому садку, починаючи вже зранку. С. Ладивір відзначає: «Ранок малюка має починатися з порції любові і добра, і ми маємо навчити цього батьків».

Тож, ретельно опрацювавши основні правила ранкових зустрічей, запропонованих, наприклад, Г. Беленькою та І. Кондратець, варто поділитися ними з батькам вихованців для активного використання під час щоденного ранкового ритуалу, спрямованого на подачу порції любові і добра для дитини вже з моменту її пробудження, підйому і до приходу в дитячий садок.

Правила радісних ранкових зустрічей для батьків (за Г. Беленькою, І. Кондратець)

1. Створіть свій ритуал пробудження. Це може бути улюблена музика, лагідні слова, поцілунки, «ігри з ім'ям» дитини, погладжування, розпитування про сон, аромати улюблених смаколиків тощо.

2. Показуйте приклад організованості, якщо чекаєте цього від дитини.

3. Застосовуйте гру. Улюблені іграшки (годинник, будильник, телефон) або новий персонаж (скажімо містер Будистер) стануть партнерами в процесі пробудження. Організуйте міні-сценки, листи-посилання, інтерв'ю тощо.

4. Наповнюйте початок дня енергією. Прищепіть дитині звичку робити ранкову гімнастику в ліжку чи на килимку.

5. Намалюйте приємні перспективи. Пообіцяйте дитині по дорозі до дитячого садка цікаві зустрічі - із собачкою чи кішкою, яких треба погодувати; листяною чи сніговою доріжкою, по яких треба пройти і не збитися з дороги; або підготувати цікаві ігри чи оповідки для дитини по дорозі до дитячого садка.

6. Завжди цілуйте та обнімайте свого малюка. Так він швидко зрозуміє, що дитячий садок лише тимчасово розлучає його з рідними людьми, які за ним обов'язково повернуться.

Вихователі, у свою чергу, також мають дотримуватися відповідних правил ранкових зустрічей у ЗДО (їх легко знайти у фаховій пресі чи в інтернеті).

Правила радісних ранкових зустрічей для вихователя

1. Прийти в дитячий садок заздалегідь. Вихователь має підготувати розвивальний предметний простір для самостійних ігор дітей.

2. Бути зразком для поведінкових моделей. Наслідуючи вихователя, батьки зможуть застосовувати його поведінкові моделі у взаємодії з власними дітьми. Важливо, аби вихователь щоранку використовував такі прийоми атракції (лат. attraction - притягування, привернення): усмішку, звертання до дитини на ім'я, комплімент:

- усмішка посилює довіру людей одне до одного; полегшує зближення; гасить неприязнь, злобу, ворожнечу, ненависть; робить життя красивим і радісним;

- звертання до дитини на ім'я викликає у неї приємні асоціації, пов'язані з материнською любов'ю, схваленням, душевним комфортом; вона відчуває увагу і повагу до себе, що сприяє виникненню симпатії до вихователя, довіри йому і поваги;

- комплімент - особлива форма похвали дитини, схвалення, поваги до неї, визнання або захоплення нею, - а це дітям завжди подобається.

3. Організувати бесіду з батьками і дітьми. Дружна бесіда дає можливість з'ясувати всі нюанси емоційного стану дитини, батькам - пояснити певні поведінкові прояви дітей, а вихователю врахувати їх надалі - розрадити дитину, створити для неї комфортні умови, аби вона про щось розповіла дітям чи щось їм показала тощо.

4. Знайти рецепт комфортного «входження» до дитячого садка для кожного вихованця. Це можуть бути:

- бесіда віч-на-віч, яка підсилює рівень довіри до вихователя;
- гра (предметна, сюжетно-рольова, режисерська разом з друзями), яка зацікавлює та об'єднує дітей;
- трудові доручення, які виховують самостійність і відповідальність за доручену справу;
- сюрпризні моменти, які відволікають увагу дитини та зацікавлюють.

5. Володіти інтонацією голосу - перехід на «регистри» лагідного друга (- Я за тобою скучила! Я чекала на тебе! Діти вже питали мене про тебе!); інтриги (- Що я зараз тобі покажу! На тебе чекає такий сюрприз!); захоплення (- Яка у тебе чудова кофтинка, я хочу, щоб ти показав її дітям! Який ти молодець - вчора так багато мені допоміг на занятті і я хочу знову тебе про щось попросити!).

6. Застосувати до дитини педагогічні стратегії: «Зараз ми граємо разом!», «Ти граєш, а я поруч», «Ти трохи пограєшся сам», «Тобі добре і ти пограєшся з друзями!». Так дитина не буде почуватися покинутою та самотньою і швидко долучиться до спільної діяльності з однолітками.

Вихователям ЗДО варто дотримуватися методичних рекомендацій з проведення ранкових зустрічей у НУШ, тоді вони будуть ефективними й сприяти очікуваному результату. Планування ранкової зустрічі проводиться так само, як і планування занять, а планування усіх компонентів ранкових зустрічей відбувається з урахуванням інтересів дітей та теми навчально-виховного блоку тижня чи теми дня. Тривалість ранкової зустрічі визначається віковою групою: вона триває в середньому - до 20 хв, або й буває коротшою.

Вихователі можуть дотримуватися такого початку організації ранкової зустрічі: після того, як усі діти зібралися у групі, повідомляють їм, що вже час збиратися на ранкову зустріч, а для цього включають відповідну музику, вмикають\вимикають світло, заносять у групу лист, дзвонять у дзвінок, вистукують цікаву мелодію на металофоні, відкривають чарівну музичну скриньку тощо.

Не всі відразу, а поетапно вихователі мають вводити у ранкові зустрічі окремі їх структурні компоненти (десь протягом п'яти-шести тижнів).

Обов'язкові структурні компоненти ранкової зустрічі, визначені методичними рекомендаціями НУШ:

Вітання. Діти разом з вихователем розміщуються в колі. Усі діти вітаються, і це забезпечує розуміння, що вони є важливими членами групи. Всі звертаються один до одного на ім'я, що допомагає створити атмосферу дружби та приналежності до групи. Вітання створює спокійний і розважливий настрій для наступного елемента зустрічі. Обмін інформацією. Діти висловлюють свої думки, обмінюються ідеями та пропонують важливі для них теми для обговорення. Діти мають змогу дізнатися щось один про одного.

Обмін інформацією допомагає розвивати навички, які дають змогу навчатися впевнено говорити й слухати. Кожна дитина може поставити

запитання чи прокоментувати, а дитина, яка повідомляє інформацію, відповідає на запитання та коментарі товаришів.

Групове заняття. Розпочинається після спокійного обмірковування інформації. Мета групових занять полягає в об'єднанні групи. Кожний член групи приєднується до спільних розваг - співає, грається в ігри, бере участь у виконанні різних вправ. У групі створюється відчуття єдності, радості через виконання пісень, участі в іграх, міні-заняттях.

Щоденні новини. Головна мета щоденних новин - надання дітям інформації. Це: коротке повідомлення, складене вихователем, яке щодня вивіщується на відповідному стенді чи дошці; короткі усні повідомлення; пояснення плану роботи на день; повідомлення теми занять чи видів діяльності на день. Письмове оголошення налаштовує дітей на те, що має вивчатися цього дня, а також дає можливість обміркувати події попередніх днів. Щоденні новини допомагають дітям тренувати навчальні навички, що сприяють розвитку математичних та мовленнєвих навичок. Щоденні новини можуть містити різноманітні завдання (відповідно віку дітей), наприклад, придумати особливе вітання імениннику; заповнити календар природи чи погоди; скласти загадку до теми дня тощо, що активізує початок індивідуальної роботи або освітню діяльність у центрах розвитку.

Важливі аспекти в організації ранкових зустрічей у ЗДО:

1. Важливою складовою кожної ранкової зустрічі мають стати привітання. Психологи радять починати привітання лише тоді, коли діти утворили коло. Розміщення дітей по колу полегшує вихователю процес керування ними, оскільки він добре бачить кожного. Спілкуючись в колі, дивлячись один одному в очі, діти вчаться поважати інших, покращують свої мовні та комунікативні навички. Вітання створює спокійний і розважливий настрій для обміну інформацією (саме після нього і починається робота над темою дня та вирішуються певні освітні завдання).

Мета привітання - створення атмосфери довіри і затишку, відчуття належності до колективу. Доречно використовувати різні цікаві форми привітань (Наприклад, гра «Уміємо вітатися»).

2. Під час ранкових зустрічей доцільно відводити час на створення правил групи. Для того, щоб розпочати процес створення правил групи, вихователі наводять приклади коротких, стислих позитивних висловлювань (без частки НЕ), наприклад:

- «Ходити в групі спокійно»;
- «Класти матеріали на місце»;
- «Вирішувати проблеми за допомогою ввічливих слів»;
- «Слухати, коли хтось говорить».

Педагоги також мають ініціювати висловлення дітьми своїх ідей. Правила можна записати на великому аркуші паперу або наклеїти за допомогою простих зображень чи символів.

3. Під час ранкової зустрічі педагог орієнтує дітей на тему дня, готуючи їх до роботи в центрах розвитку (де їм дозволяється обирати іграшки і матеріали та користуватися ними так, як вони самі того хочуть) та до наступних занять.

4. Після цікавих ігор у різних центрах розвитку, забезпечення позитивного настрою дітей та бажання дізнатися щось новеньке - організуються заняття відповідно до розкладу організованої навчально-пізнавальної діяльності та теми дня.

Ранкові зустрічі у ЗДО - це цікава, інноваційна форма освітньої роботи з дошкільниками в умовах запровадження концепції НУШ та забезпечення наступності між двома ланками освіти - дошкільної та початкової.

Використані першоджерела:

1. Г. Беленька, І. Кондратець. Ранок радісних зустрічей. Ж-л «Вихователь-методист дошкільного закладу» №1\2018.

2. С. Дроботюк, О. Тесленко. Із рук в руки: новий зміст старих форм роботи з батьками. Ж-л «Практичний психолог: дитячий садок» №10\2017.

3. Доброго ранку! Ми раді, що ви тут! Посібник для педагогів з проведення ранкової зустрічі. ВФ «Крок за кроком». 2016.

<http://www.dnz265.edu.kh.ua/Files/downloads/%D0%94%D0%BE%D0%B1%D1%80%D0%BE%D0%B3%D0%BE%20%D1%80%D0%B0%D0%BD%D0%BA%D1%83%21%20%D0%9C%D0%B8%20%D1%80%D0%B0%D0%B4%D1%96%2C%20%D1%89%D0%BE%20%D0%B2%D0%B8%20%D1%82%D1%83%D1%82.pdf>

4. Інтернетресурс:

<http://nus.org.ua/articles/rankova-zustrich-shho-tse-i-navishho/>

<http://sadove->

[dnz.kh.sch.in.ua/metodichna kniga/parcialjna osvita/metodika rankovi zustrichi/](http://dnz.kh.sch.in.ua/metodichna_kniga/parcialjna_osvita/metodika_rankovi_zustrichi/)

http://www.dnz265.edu.kh.ua/uchastj_u_proektah/sadochok-prostir_druzhnij_do_ditini/metodika_rankovi_zustrichi/